

Nüüd valmistasin selle õppetunni viimaseks osaks ette mõned ajakirjanduse 10 olulisemat reeglit või 10 praktilist näpunäidet hea aruandluse jaoks, mis on kohandatud Jeremy Porteri loendist ajakirjast *Journalistics*, mida ma juba mainisin selle teema kohta suurepärase materjaliallikana.

RULE 10 **Nimetage oma allikad**
Kui nimetate allikaid, muudate oma loo veenvaks ja näitate, et olete reporterina vastutustundlik. Anonüümse allika kasutamine on samuti vastuvõetav, kuid sellega ei tasu üle pingutada. Seda tuleks teha ainult siis, kui teie allika identiteedi avastamine seaks nad ohtu.

RULE 9 **Olge objektiivne**
Üldreegel on, et ajakirjandus ei tohiks keskenduda sellele, mida te arvate või usute, et see on tõsi. Muidugi on raske, kui mitte võimatu olla absoluutselt erapooletu või objektiivne. Kui aga püüate olla võimalikult objektiivne, hindavad teie lugejad seda.

RULE 8 **Pakkumise saldo**
Lool on alati rohkem kui üks pool. Peaksite pingutama, et saada teavet igalt poolt. Kui üks pool ei taha rääkida, peaksite selle selgeks tegema. Nii näitate, et püüdsite saada erinevaid arvamusi ja seisukohti ning et see pole teie süü.

RULE 7 **Tee õigesti**
on äärmiselt oluline olla täpne ja täpne. Kui te pole professionaalne ajakirjanik, ei tohiks teid üldiselt survestada kiiresti avaldama. Seega kontrollige kindlasti oma fakte ja võtke nii palju aega kui vaja, et lugu õigesti saada. See on eetika küsimus ja teie ausus on kaalul.

RULE 6 **Ära plagieeri puudutab ka ausust**
Ära terasest teiste inimeste tööd. See pole mitte ainult moraalselt vale ja ebaprofessionaalne, vaid ka üsna kasutu. Kui kasutate kopeerimis-/kleepimismeetodit, näitab lihtne Google'i otsing, kust sisu võtsite. Kui teile väga meeldib, mida keegi teine ütles või kirjutas, siis tsiteerige seda ja jätkake oma lugu oma sõnadega.

- RULE 5** **Ära usu kõike**
Nagu mainitud, peaksite oma fakte kontrollima. Ärge uskuge kõike, mida keegi teile räägib, või võtke Internetist leitud statistikat enesestmõistetavaks. Kontrollige teavet topelt- või kolmekordselt, eriti kui teave tundub pisut raskesti usutav. Kui see on liiga hea, et tõsi olla, pole see sageli tõsi.
- RULE 4** **Hoidke head arvestust**
See reegel kehtib rohkem uurivate või professionaalsete ajakirjanike kohta, kuid see kehtib ka intervjuude või küsitluste läbiviimisel. Tehke häid märkmeid ja hoidke neid korras. Mõnikord on need ainsad tõendid selle kohta, et sa tõesti teatasid sellest, mida sulle öeldi. Ka hea õigussüsteemi ja ajakirjandusvabadusega riikides peetakse neid märkmeid kohtus tõenditeks.
- RULE 3** **Ära kirjuta teadvuse voolus**
Kui kirjutad uudiseid, kasuta ümberpööratud püramiidi. Esitage lugejale põhitõed esimestes lausetes ja seejärel lisateavet. Esmalt tehke oma loo ülevaade, vastasel juhul võite hüpata loo ühest osast teise.
- RULE 2** **Leidke oma hääl**
Kõik ei sõltu faktidest, samuti on äärmiselt oluline jutustada lugu kindlal viisil. Seega proovige aja jooksul üha rohkem kirjutades leida oma hääl, mis erineb teistest. Püüdke olla originaalne, huvitav ja asjakohane.
- RULE 1** **Ära kunagi lõpeta õppimist ja LÕBSTA LÕBU!**
Pole olemas täiuslikku kirjutamist ja täiuslikku ajakirjanikku. Seega peaksite alati püüdma ajakirjanikuna end täiendada. Uute oskuste omandamiseks on mitmeid viise või kohti. Ja lõpuks vaadake seda kui seiklust, nautige oma uurimistööd ja kirjutamist. Nii püüdled alati millegi enama poole ja esitad endale väljakutse olla parem ja parem.